

et begrænset Omraade alene er den, at vi have haabet saaledes at have større Ud-
sigst til at kunne føre noget igennem. Hvis
vi ved at medoptage mere havde antaget, at
vi fik bedre Chancer, saa havde vi gjort det,
og hvis man virkelig mener, at vi i den
Henseende havde taget fejl i vor Forudsæt-
ning om, at den mindre Opgave skulde være
lettere at gennemføre end den større, vil der
jo kunne raades Bod derpaa. Vi skulle ikke
modbette os, at der kommer saa meget som
muligt ind paa Lovforslaget, men, som sagt,
vi have ment, at det var bedre at forsøge
paa et enkelt Punkt og saa at vælge det
Punkt, om hvilket jeg dog virkelig — hvad
det ærede Medlem for Vestervig maa have
overhørt — har oplyst, at den af Regerin-
gen nedsatte Kommission om Næringsloven
har udtalt, at man i første Række paa dette
trængte til en Forandring. Det sagde jeg
jo forleden Dag — ikke sandt? (And er-
len: Jo!) — saa jeg har dog angivet vort
Motiv til netop at trække dette Punkt frem.
— Naar man i Dag har udtalt, at jeg ved
Forelæggelsen betegnede et her i Byen be-
gyndt Andelsforetagende som „særlig ondar-
tet“, da det var et Aktieforetagende, saa har
jeg demed ikke udtalt — og det tror jeg
ogsaa vil fremgaa ved Gennemlæsningen af,
hvad jeg har sagt — det, som det ærede
Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (B.
Holm) har lagt deri. Nej, jeg har sagt, at
den Form, under hvilken dette Andelsfore-
tagende var dannet, var særlig ondartet i
Konkurrencen med Detailhandlerne, idet jeg
mener, at den ondartede Bestaffenhed ligger
deri, at det er mødt med sin Kundekreds i
Forvejen, altsaa at det udadtil har etableret
sig som en Forbrugsforening med faste
Kunder, men indadtil alligevel er et Aktie-
selskab, hvis Aktionærer altsaa ere fritagne
for de Forpligtelser, der ellers paahvile
Medlemmer af Forbrugsforeninger og An-
delselskaber. Det er denne Form, jeg har
faldt for ondartet, men ikke selve dette at
fælde ved Hjælp af sammenskudt Kapital.
Den har jeg slet ikke villet udtale mig om,
og jeg tror oprigtigt talte heller ikke, at det
er Aktieformen, man har villet til Røvs ved
denne Lejlighed. Hvis Taleren var om et al-
mindeligt Aktieselskab, der havde etableret en
Detailhandel, tror jeg ikke, at man havde
brudt sig syndeelig om det, ej heller at det

vilde have kunnet gøre nogen videre
Skade. Men dette, at man møder frem
med saa og saa mange Tusinde Andels-
havere, som man paa Forhaand antager
ville danne en betydelig fast Kundekreds om-
kring en saadan Virksomhed, det er den
Egenstabs, som jeg tror har vakt mest Anstød,
og som ogsaa er den for Detailhandlerne
mest truende, hvorfor det kan siges, at den
Form for Konkurrence er den „mest ond-
artede“.

Naar det ærede Medlem fra Ringkøbing
(S. C. Christensen) siger, at Forslagsstillerne
ej heller have givet Købstæderne, hvad der
tilkommer dem, er det jo rigtigt, fordi vi
ikke gennem Forslaget give hverken Købstæ-
derne, Landet eller Rjøbenhavn alt, hvad
der vil tilkomme dem, hvis vi saa en
mellemkommunal Bestatningslov. Vi ville
jo kun give dem det paa det Omraade, som
vi her have taget for os, men paa det Om-
raade ville vi sikkert ogsaa gøre det, baade
for By og Land, og det antager jeg ogsaa,
at det ærede Medlem er fuldt ud enig med
os i. For vore Købstæders Vedkommende
er Forholdet jo ret beklageligt, idet mange
velhavende næringsdrivende af den ene eller
den anden Grund bo uden for Købstæderne,
i hvilke der er en høj Stat, medens man
udenfor i de tilgrænsende Kommuner betaler
en meget lav Stat. Det er især der, Af-
giften vil hjælpe, og det er ogsaa en Grund
til, at vi Forslagsstillere ikke godt kunne
gaa med til en Ordning, i Henhold til
hvilken de tilgrænsende Næringskommuner
skulle betragtes som værende samme Næ-
ringskreds som den vedkommende Opholds-
kommune; thi derved vil jo i Virkeligheden
noget af det væsentligste ved Lovforslaget
paa Forhaand være borttaget. — Jeg har
ganste vist sagt noget lignende som det, den
ærede Minister efter Hukommelsen fremdrog
om at bo i en Kommune og leve af en
Kommune, men det var dog ikke ganste saa-
ledes, som han har opfattet det. Det, jeg
har sagt lyder saaledes: „Seg mener i det
hele taget, at da man nu en Gang skal
stytte til en Kommune, skal man stutte til
den Kommune, man lever af, og ikke — i
alt Fald ikke udelukkende — til den Kom-
mune, man lever i“. Det tror jeg nu for
Resten, at den ærede Minister, i hvert Fald
hvad Slutningen angaar, maa være enig